

1809 27/11 31: 1. Beh. af F. t. L. om Ændr. i L. om Oprett. af Sønderj. Hypoteklaanefond. 1810

[Chr. Ernst Christensen.]

Reservefonden, nemlig den, at ty til Bestemmelsen i § 4, 2det Stykke, om Overførelse af Midler fra Risikoudligningsfonden til Reservefonden. En saadan Overførelse kan ikke ske, uden at der finder en Lovændring Sted, saaledes som det nu er foreslaaet.

De økonomiske Forhold i de sønderjydske Landsdele er meget vanskelige. Aarsagerne dertil er nævnt saa tidt paa dette Sted og er lige nys paapeget af det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen. Man har Gang paa Gang paapeget de Vanskeligheder, vi dernede har haft fremfor det øvrige Land, og jeg finder ingen Anledning til ved denne Lejlighed at gaa nærmere ind derpaa. Vanskelighederne beror paa Overgangen til andre Driftsformer i en dyr og økonomisk vanskelig Tid med stærkt nedadgaaende Konjunkturer, en uheldig Jordfordeling, Kapitalmangel og nu ogsaa en stor og trykkende Gældsbyrde. Jeg haaber, at Vedtagelsen af dette Lovforslag og Gennemførelsen af de andre Foranstaltninger, som det ærede Medlem, der nys talte, har paapeget, og som skal ske i Tilslutning til de Forhandlinger, der er ført dernede ogsaa for nylic mellem Ministre og Medlemmer fra Sønderjylland af begge Ting, Foranstaltninger, der skal foretages ved en Samvirken mellem Kreditforeningen, Akkordudvalgene, den sønderjydske Laanekasse, Hypoteklaanefonden og Jordlovsudvalget — det er de Institutioner, som altid er traadt i Virksomhed, naar det kneb nede i Sønderjylland —, vil medføre, at den Krise, som ligger over Landet, mildnes. Jeg kan paa mit Partis Vegne tilsige Lovforslaget Støtte til en hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

Nissen: Det foreliggende Lovforslag er et Lovforslag, der, som adskillige andre af den Art, er nødvendiggjort ved Tidernes Ugunst. Det kunde være fristende ved denne Lejlighed at tale lidt mere indgaaende om de sønderjydske Forhold, men det finder jeg ingen Anledning til i Dag. Maaske vil der senere blive Lejlighed dertil. Derfor vil jeg, uden at gaa nærmere ind paa de specielle sønderjydske

Forhold, paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Vedtagelse.

Niels Frederiksen: Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse, som det her foreligger; Enkelthederne i Lovforslaget er jo allerede omtalt af de ærede foregaaende Talere. Jeg vil da kun gøre et Par Bemærkninger vedrørende det, der ønskes af Statens Jordlovsudvalg, nemlig Anvendelsen af en Del af Jordfondens Midler til at foretage Opkøb fra de Ejendomme i Sønderjylland, der i Forhold til Bygningerne har for store Jordarealer.

Jeg vil om dette Forhold fremføre, at Jordlovsudvalget parerer en hvilken som helst Ordre, man fra Regeringens og Rigsdagens Side giver det, men et Bidrag som det, her er Tale om, fra Jordfonden til Sanering af Forholdene i de sønderjydske Landsdele maa paaregnes at ville paaføre Jordfonden betydelige Tab. Dette kan ikke betragtes ud fra forretningsmæssige Synspunkter alene; det er ganske nødvendigt, at man betragter Sagen som en Indsats af Jordfonden til en økonomisk Sanering af Landbrugsforholdene i de sønderjydske Landsdele. Personligt mener jeg, at man heller ikke bør betragte dette Foretagende ud fra forretningsmæssige Synspunkter alene. Jeg tror, at som Forholdene ligger i Sønderjylland, er der Ting, der bør tages med i Betragtning, Ting, som skiller denne Landsdel fra det øvrige Land. Jeg tror ogsaa, at det er muligt at finde praktiske Former, hvorved det er muligt ved Jordkøb at bidrage til at forbedre Forholdene dernede landbrugsmæssigt og økonomisk.

Men hvis dette skal lykkes, henstiller jeg i hvert Fald, at man prøver paa at sanere Forholdene paa en saadan Maade, at man skaber Sandsynlighed for, at de dygtige Landbrugere kan blive ved deres Ejendomme, og det kan efter min Mening kun ske paa den Maade, at de Institutioner, der skal arbejde dernede, samvirker om at skabe Mulighed for et saadant Resultat. Efter det Kendskab, jeg har til de økonomiske Forhold i de sønderjydske Landsdele, forekommer det mig, at i særdeles mange Tilfælde maa Forholdene ordnes paa den